

ATHANASII KIRCHERI
E Soc. IESU
MUNDI SUBTERRANEI
TOMUS II.^{VS}

IN V. LIBROS DIGESTUS quibus
Mundi Subterranei fructus exponuntur, et
quidquid tandem rarum, insolitum, et portentofum
in foecundo Naturæ utero continetur, ante oculos
ponitur curiosi Lectoris.

Orpheus

Ὅς πάντας κατὰ πάντα μετὰ νοῦ μοιο γενάγῃ
Ὅς πάντας περ ἀπαντα, καὶ ἀνέμους ἐμπάδιν αἰτῇ
Omnes qui partes habitas, mundi que Genarcha
Assumis quæ cuncta eadem, quæ rursus adauges.

C. vande Poe delincent

Houma Sculpsit

AMSTELÆDAMI, Typis Joannis Janssonij à Waesberge et Elizei Weyerstraet 1665.

bus commorari *Agricola* citato *Libro* docet, ibique ab iis qui halcyonum nidos quærunt, non infrequenter inventas fuisse, eo situ, quem supra descripsimus, videlicet semimortuos. Mirum est, quod *Cysatus* in *Helvetiæ* descriptione narrat, cum Lucernæ fundamenta pro curiæ fabrica foderent, circa Natalitia Christi festa, in cuniculum incidisse, ex quo ad viginti hirundines evolarunt; quæ res omnes attonitos reddidit, cum ubinam in tam profundam fossam penetrarint, comperire non potuerint; sed uti in hunc usque diem, quomodò sese, & ubi se abscondant, ignotum est, ita quoque occultas vias, quibus sese intra subterranea loca abant, ipsæ solæ Natura Magistra noverunt.

Ex his itaque patet, non omnes hirundines transmigrationem amare, sed aliquas tantum; reliquas verò pro diversis hirundinum speciebus, alias montium latebras, quasdam arborum concavitates, plerasque in septentrionalibus potissimum locis in fundum lacuum se dimittere; ut proinde admirabilem DE I Opt. Max. in huiusmodi animalibus qua dirigendis, qua conservandis providentiam satis mirari non queam: noverunt illæ exactissime tempus, quo subducere se, & quo reducere se debeant. Quomodò verò intra aquas cavernasque montium semestri spatio vivant, difficile inventu est, nisi dicamus eodem profusus modo, quo urfos, mures Alpestres & glires supra vivere diximus, ex proprii videlicet temperamenti tum constitutione, tum succi naturalis quo turgent ductu; Et si enim inventæ mortuæ videantur, mortuæ tamen minime censeri debent, cum à privatione ad habitum non detur regressus; sed sopitæ tantum, calore radicali intus interim necessariis mediis ad animam conservandam aptis operante, quemadmodum supra de urfis & gliribus diximus. Cur verò deplumes fere reperiantur, causa est, quod calor ex circumferentia ad centrum retroactus materiam illam, quæ alias in pennas abire solet, jam in animalis nutrimentum intrinsecum destinet. Quod verò in aquis vitam conservare queant, id naturali temperamenti constitutioni adscribendum est; Cum enim vita in calido & humido tem-

peramento consistat, fundus autem lacuum hyeme calidus sit, uti & montium speluncæ, facile humido calido circumdata vitam, quam actionibus solitis ineptam otiosamque, usque ad constitutum tempus transigunt, donec extrinseco calido prævalente ad actiones solitas denuò animentur.

Mirum tamen est, simile quid ciconiis accidere: Nam uti *Gervasius Tibelesius* Arelatenfis Regni Marescallus ad *Ottonem IV.* Imperatorem scribit; In lacu quodam Arelatenfi ciconias hirundinum more conglobatas inventas esse; cui ad stipulatur *Fulgosus l. i. c. 6.* similes ciconiarum glumos in quodam juxta Metas latu in Lotharingia repertos esse refert.

Atque hæc sunt, quæ de subterraneis Animalibus, nobis cognitæ, dicenda existimavi; De iis verò, quæ in vastissimis subterraneorum regionum recessibus habitant, utpote de quibus nihil compertum habeamus, consultò silemus: Esse tamen & pisces & alia animalia, varia nos exempla docent; Nam ut *Plinius* scribit, cum in Græcia magnus terræ motus exortus esset, terra aperta ingentem piscium copiam unâ cum flumine ejecit, qui pisces haud dubiè in subterraneo aliquo flumine originem suam habuerunt. Est & in Carniolia prope Labacum campus ingens, ex quo quotannis verno tempore tanta aquarum copia unâ cum piscibus erumpit, ut intra paucos dies campum in Lacum piscibus refertum commutet. Sed hæc in primo Tomo latius prosecuti sumus. *Cysatus* supra allegatus hisce ad stipulatur: *Flumina*, inquit, *sunt in Helvetiæ, quæ ex montium antris evoluta à Majo usque ad Septembrem fere fluunt, reliquo anni tempore à fluxu desistunt*: addit, *flumina post primam aquarum & montibus evolutionem, statim piscibus repleti, apertum signum, eos è subterraneis aquis unâ cum flumine erupisse*. Quemadmodum igitur in subterraneis sive lacubus sive fluminibus pisces omnis generis vivunt, ita quoque alia animalia terrestria ibidem degere, uti omnia murium supra recensitorum genera, serpentes quoque dracunculosque, & reliqua denique, quæ ex putri natales suos sortiuntur, haud inverisimile esse putamus.

CAPUT II.

De Draconibus Subterraneis.

Magna inter Authores de Draconibus alatis controversia est, utrum verè in natura rerum huiusmodi animalia extiterint; utrum, quemadmodum multa alia, fabulosis narrationibus adnumeranda sint; Nam & ego sanè diu multumque utrum similia animalia extiterint unquam, anceps hæsi; donec tandem ex varia Authorum omni exceptione majorum lectione, quin & oculatorum viro- rum testimonio ab hac dubitatione facilè me removeri passus sum. Quoniam verò huiusmodi monstruosa animalia in subterraneis antris ut plurimum natales suos nidosque sortiuntur,

ea tanquam nobile instituti nostri argumentum, subterraneis belluis jure merito adnumeranda duxi.

Non nescio, duplex huius animalis genus ab Authoribus recenseri, alatum unum, sine alis alterum. De posterioris generis animantibus nemo dubitare aut potest, aut debet, nisi quis forsan Sacris Literis contradicere audeat: quod nefas esset dicere, ubi apud *Danielem* 14, apertè de Bel dracone à Babylonis cultu divino profecuto, mentio fit, variisque aliis in Sacris Literis draconum mentio fit: *Dracones & omnes abyssi*, ex quo loco apertè colligitur, huiusmodi anima-

Ciconiis idem accidere subinde solet.

In lacu Arelatenfi Ciconiæ sub aquis repertæ.

Pisces in subterraneis fluminibus.

Lacus Labacensis mira.

In Helvetiæ piscis subinde cum magna aquarum copia ex montibus erumpunt.

Mirus eventus in Helvetiæ.

Quomodò hirundines intra aquas vivere queant.

Cur deplumes fere reperiantur.

De Draconibus argumentum minime fabulosum est.

Historia
variae de
draconi-
bus.

Draco in
Musæo
Barberino-
rum.

Dracones
alati Æ-
gypti.

Dracones
à SS. oc-
cisi.

animalia in abditis terræ abyssis stabulari; & ubi exitus illis concessus fuerit, subindè magno hominum animaliumque detrimento è suis latibulis emergere. Venio ad profanas historias. *Aristoteles*, tempore *Philippi Macedonis* duos dracones in vicinorum montium antris latitasse, tanta veneni virulentia, ut nemo sine vitæ periculo indè transire posset; sed de hisce enormis magnitudinis draconibus, seu potius serpentibus, uti ubique & potissimum in Æthiopia, India caterisque Zonæ torridæ subiectis locis hodierno tempore à diversis Archinautis deprehenso sunt, ita quoque nulli dubitandum est. Spectatur adhuc Romæ in Musæo *Francisci Cardinalis Barberini* similis draco tormento infartus, quindecim palmorum longitudine, uno latus, duplici dentium ordine formidabilis. De alatis draconibus tantummodò inter Authores. lis nata est, quorum plerique eos fabulosos esse pronunciant; sed hi omnium temporum historiis & oculatæ experientiæ contradicunt. Dracones alatos parvos, magnos, maximos nulla non ætas in diversis Terræ partibus produxit. Vide *Card. l. 7. de subt. c. 29.* de alatis draconibus, quos ipse conspexisse se dicit in Musæo *Gulielmi Musici* Parisiis. Hic addenda est *Authoritas Bellonii*, integra alatorum draconum cadavera diligentissimè condita se vidisse in Ægypto narrat; erant autem, ut ipse refert, circa alvum crassi, duobus pedibus & alis totidem, more vespertilionum integrati cum cauda anguina; Imò hujus farinæ draconum cadavera condita, sibi à *Gabriele Barbaro* & *Francisco Cretensi* communicata, in Musæo suo conservare, *Aldrovandus* dicit. Ann. 1551. binis pedibus, unguibus armatis, & totidem atriculis erant referta, foeta squamis viridibus & subnigrantibus, insuper alas ad volandum idoneas gestabant, cauda longa & intorta, subluteis squamis tecta; rictus dentibus acutis muniebantur, & quamvis hæc non adeò infinitatæ magnitudinis fuerint, poterant tamen in eam, quam paulò post trademus, molem, excrecere cum tempore; cum quemadmodum & crocodili, ita & hujusmodi monstra, semper crescere perhibeantur.

Qui plura de Draconibus desiderat, legat *Ælianum*, *Olaum Magnum*, *Pansaniam*, *Plinium*. Dracones verò Sanctorum meritis sive fugatos sive occisos videat *Lector* apud Hagiographos. De Dracone in Taurica Chersoneso *Deipara* meritis occiso, vide apud *Matthiam à Michon*. In vita Sanctæ *Margaritæ* de Dracone horrendo ejus meritis interempto apud *Surium*. In vita Sancti *Hilarionis*, de dracone ingenti ab eo igni tradito apud *S. Hieronymum*. In vitis Sanctorum *Donati* Episcopi, *Ioannicii* Abbatis, *Sylvestri* & *Leonis IV.* Pontificum Romæ, *Arsacii* Nicomediæ; *Theodori*, *Marcelli*, *Crescentii* apud *Surium*, *Metaphrastem*, *Sozomenum*, aliosque, qui omnes monstrorum extinctores fuisse perhibentur. Consulat item *Fulgosium*, *Diodorum*, *Orosium* l. 4. c. 8. *S. Augustinum* Pl. 348, Utrum tamen omnes hujusmodi dracones alati fuerint, non constat. Quare jam ad

historias progrediamur, quibus dracones alati exactè non bipedes tantum, sed & quadrupedes describuntur. Helvetiam ob remotissimos alpium recessus antrorumque inaccessorum multiplicem copiam draconibus alatis tanquam in nullo hominum vestigio frequentatis locis, quibus gaudent, olim habitasse, & etiamnum Patrum nostrorum memoriâ visos esse, docet primò *Gesnerus*, post ipsum *Strumphius*, & hoc tempore *Cysatus* in Helvetiarum Urbium descriptione, ut proindè de incredibili horum monstrorum veritate dubitare nemo possit. Sed venio ad alteram partem de Draconibus volantibus, quos ingenti alarum remigio aëra fulcare historiæ referunt; & ut à minoribus incipiam, alatos serpentes esse, Ægyptiis adeò innotuit, ut eos etiam hieroglyphicis suis inferuerint. Præterea in hunc usque diem ex Arabiæ partibus post inundationem Nili peractam, alatos serpentes advenire, ad insecta, quæ ex putri remanentis limi materia, magnâ copiâ nasci solent, devoranda; & *Plinius*, *Ælianus*, *Solinus* confirmant..

Anno 1660. mense Novembris, Lanio quidam Romanus dum aucupii causa in palustres maritimæ oræ partes sese conferret, eccè loco avium palustrium, draconem grandioris vulturis magnitudine obvium habuit, qui volucrum arbitratus, scloppum contra ipsum exoneravit, quo alâ læsa ita belluam exacerbavit, ut statim præcipiti quâ cursu qua volatu, de hoste se vindicaturus, venatorem invaderet, is denuò exploso scloppo guttur ita disrupit; ut statim occubuerit, sed five virulento sanguinis fluxu, five halitu infectus, domum reverens eadem nocte mortuus est, toto corpore diffusionem veneni viridis. Quæ res insolita uti toti urbi accidit, ita quoque relatione morientis curiosior quispiam instructus, locum certaminis adiit, draconemque jam putrefactum invenit; ut tamen redux rei gesta veritatem contestaretur, secum caput draconis attulit, quod dum hæc scribo, mihi allatum fuit à peritissimo Domino *Hieronymo Lancia*, Musæi *Card. Barberini* præfecto, quod & à me diligenter examinatum veri draconis caput esse, repertum fuit, duplici dentium serpentino rictu infertorum ordine; bipes erat, contrario tamen situ monstrosus, cartilagineis anserum instar pedibus instructus & omnibus in meo Musæo spectandum exhibetur. Typus Draconis hic est.

Basiliscos ex ovo galli veteris nasci alatos, adeò hodierno die innotuit, ut quis temerarius haberi censeatur, qui ea negare insolentius velit. Vide quæ de his fuscè egimus in *Diatribæ de prodigiis Crucibus*. Quemadmodum nonnullæ exiguæ erucæ in alas animantur, ita quoque vermes nonnulli dum continuò in ingentem molem excrecant, tandem quoque ex dispositione materiæ assumptis alis in volucris quadrupedes *σκαλονόμοι* agunt. Atque hi sunt dracones illi horrendi & alati, de quibus agimus. Legitur in vita *S. Mariæ Magdalene*, cum occultiore solitudinis secessum quæ-

Helvetia
olim dra-
conibus
alatis sca-
luit.

Draco ala-
tus à Ven-
tore in
campis Ro-
manis oc-
cisi.

Basiliscus
ex ovo gal-
li natus.

Spelunca
S. Mariae
Magdale-
nae primo
draconis
cubile
erat.

Tarasci
ope S. Mar-
thae occi-
ditur.

quereret, Marsilia relicta in scopulosum quendam tractum, quinque inde leucis distitum, quem hodiè *Sainte Beaume* vocant, in præcelso montis speluncam, in quam non nisi Angelorum ope deportari poterat, concessisse, ubi horridum & inusitatae magnitudinis draconem cum offendisset, mox eum illinc abire, in nomine Christi præcepit, qui Sanctæ percussus imperio, avolans in locum desertum ad Rhodanum, ubi Sancta *Martha* tunc temporis commorabatur, decessit, qui & ejusdem Sanctæ ope instantibus indigenarum precibus, ob ingentia quæ inferebat damna, à Sancta captus, funibus ligatus, atque in eum locum, qui postea Tarascum appellatus fuit, ductus, ab incolis interfectus dicitur, cujus historiam in Ecclesia Cathedrali, affabre sanè depictam Tarasci anno 1632, dum illac transirem, me vidisse memini. Duas hoc loco historicas Relationes adjungam de draconibus volantibus, quæ tot tantisque testimoniis comprobata sint, ut neminem esse putem tam perfrictæ frontis, qui ea negare possit, nisi forsan is, qui omnem humanam fidem prorsus eliminandam duxerit, quod in sani cerebri hominem non cadit. Una habetur in Historia Relig. Hierosol. Sancti *Ioannis à Bosio* concinnata; Altera in descriptione Helvetiæ à *Ioanne Cysaro* relata; Utramque hic paucis recensabo. Ex *Bosio*, qui l. 2. pag. 45. sic dicit.

Anno 1345. *Clemente VI.* Pontifice, Magno Ordinis Magistro *Elione de Villanova* existente, res omnibus seculis admiranda & prorsus memorabilis accidit. Erat in Rhodo Insula

non procul ab Ecclesia *S. Stephani* rupes ingens vastissimo antro subterraneo, ex quo rivus dimanabat, instructa: In hoc antro draco excubabat, monstrum horrendum, ingens, & formidabile visu, quod non universam duntaxat Orientalis Insulæ partem magna hominum jumentorumque ruina, inaudita sævitie & ingenti ruina infestabat, sed & virulento suo halitu aërem ita corrumpebat, ut nemo sine manifesto vitæ periculo hanc oram adire posset, adeoque à Magno Ordinis Magistro publico edicto cautum fuerit, ne quispiam cujuscunque conditionis aut ordinis is tandem fuerit, locum adiret; Equitibus etiam sub poena vitæ, & privationis habitus indictum fuit, adeoque non immerito loco nomen manserit, *Mal passo*: Erat tum temporis Rhodi Eques nobilissimus juvenis, magna animi corporisque fortitudine præditus, cui nomen *F. Deodatus de Gozon* ex Gasconia oriundus; hic indignum ratus, nullum esse ex tot generosis militibus Equitibusque, qui ad tanta damna reparanda, monstro sese opponere auderet, non minus curiositate, quam ad nominis sibi immortalitatem comparandam amore percitus, meliorem occasionem nunquam se obtinere posse existimavit, quam si certamine novo & inaudito cum horrenda hac bellua & truculento monstro, inito, eoque interempto Insulam tot ac tantis malis oppressam, à tanta peste liberaret; atque adeo moliminis hujus firmam tenuit sententia mentem, ut acquiescere diu noctuque non posse videretur, donec propositam sibi expe-

Mira Historia de Dracone alato in Insula Rhodo à *F. Deodato de Gozon E.* quite Hieronymo occiso.

Hic est Draco ille alatus et quadrupes
omni ævo memorabilis. quem *Deodatus de Gozon*
Eques Hierosolimitanus, in insula Rhodo eo quo
descriptissimus singulamento confecit. qui et ob
beneficium in Insulam collatum postmodum
Magnus Ord. Magister Creatus est.

ditionem in opus deduxisset. Quia verò Magni Magistri rigidum & capitale edictum verbe-
ratur, totus in eo occupabatur, qua via &

ratione intentum suum, nemine mentis suæ
arcano conscio obtinere posset. Hac itaq; ra-
tione negotium ordiri coepit: primò formam
mon-

Forma
Draconis.

monstri totius corporis constitutionem, colorum, quæ imbuebatur, diversitatem, clandestino loci accessu obseravit: Draconis forma hæc erat: corpus magni equi aut bovis crassitiem habebat, collum longum & asperum in serpentis caput desinebat, auribus constabat ad similitudinem muli sat prælongis: os horrendo rictu acutissimisque dentibus instruebatur, oculos prægrandes habebat, præfulgidos & veluti ignem spirantes, quaternis pedibus, acutissimis in morem urfi unguibus instructis incedebat, quoad caudam & reliqua membra crocodilo prorsus similis, totum copus durissima squamarum intricatim dispositarum incrustatura armatum muniebatur, duabus alis cartilagineis, lateribus protensis instruebatur, colore branchiis delphini haud abfimilibus, è superiori quidem cæruleo, ex inferiori sanguineo flavo misto imbutis, quo colore & totum reliquum corpus mixtim tingebatur; adeo celeri & concitato motu ferebatur, ut nullus equus esset tantæ velocitatis, qui ejus velocitatem, cursu quantumvis celerrimo effugere posset: ita ut partim volare, partim pedibus incedere videretur, quod quando in pabuli inquisitione fiebat tum testacearum strepitu squamarum, tum horrendo sibilo, qui longe lateque percipiebatur, etiam quam diffitissimos metu & formidine penè exanimabat. Habes hic formam & actiones draconis eo modo, quo recensui, à *F. Deodato Gozonio* Equite quam exactissimè observatas: Eques itaque sine mora, petita à *Magno Magistro* licentiâ, sub domesticarum rerum expediendarum prætextu in patriam abiit: ubi sine prorogatione draconem ex charta & stuppa Rhodenfi five colorum varietatem, five membrorum totius corporis ductus spectes, magnitudine fecit prorsus similem & æqualem: deinde in hunc finem equum quam potuit generosissimum bellique aptum coëmit, cui duos validissimos canes, quos Anglicos vocant, adjunxit. His jam præparatis, draconem stupeum per famulos in hujus officii partem destinatos intrare, eumque apte nunc huc, nunc illuc incedere jussit, quorum ope per funiculos jam horridus oris rictus aperiebatur, modo cauda in diversas partes torquebatur; nunc alarum complosione mirum de se vivi draconis instar spectaculum præbebat. *Deodatus* verò contra draconem simulato mentitoque assaltu nunc equum, nunc canes urgebat: atque hoc exercitio cum sese ad bimestre spatium exercuisset; equus & canes ad omnem industriam instructi, tanto pugnandi desiderio & pruritu tenebantur, ut viso dracone fictitio vix amplius frenis inhiberi posse viderentur, unde de felici *δρακοντομαχίας* successu jam securus finem larvatae pugnae imposuit, & sine ulla mora iter Rhodum versus unâ cum equo, canibus ac famulis orsus est; Vix dum Rhodum appulerat, dum ecce conceptum jam dudum molimen absque mora in executio-

nem ducendum ratus, constituto die melioris notæ lorica indutus, & firmâ instructus lanceâ, gladioque accinctus pugnae peridoneo, in Ecclesia *S. Stephani* à cubili Draconis haud adeo remota, prius *Deo*, *S. Stephano* & *Divo Ioanni Baptista*, tanti momenti negotio commendato, is versus lethæum processit antrum: famulos verò hisce monitis prius instruendos duxit, ut ii nimirum in altam rupem conscendentes lucetæ spectatores futuri se reciperent; quod si occiso dracone se vivum adhuc reperirent, aut toxici infectione deficientem viderent, ad subveniendum congruis jam ante paratis remediis sibi succurrerent; si verò vivo dracone se interemptum viderent, fuga vitæ suæ qua data via, consulerent. His præmonitis, is ingenti animi constantia & fortitudine antrum, draconis cubile ingressus, dum nihil sese movere sentiret, clamore strepituque ad excitandam belluam facto, ex horrido illo sibilo, squamarumque strepitu ex interiori antri recessu monstrum ferale adventare advertisset, is simul etiam in planitiem, locum pugnae aptum progressus, monstrum exspectavit; quod tandem viso equite, opimæ prædæ spe allectum, concitatissimo & cursu & volatu in eum magno impetu irruere cœpit; Antagonista verò, equo & canibus, uti jam diu multumque ad draconem expugnandum instructis, assuescitisque, ita quoque horridum monstrum nil metuentibus, draconem, qua parte dabatur, invadunt; Eques interim impetu facto vibratam lanceam præduræ draconis incrustaturæ adeo valide impegit, ut vel ad primum ictum lancea confracta præcipuo armorum subsidio privaretur; & quoniam canes arreptis genitalibus mirum in modum belluam torquebant, & quæ uti se contra canes defendebat, ita nonnihil quoque temporis Equiti ad certamen reparandum reliquit; is itaque gladio & scuto munitus pedestri certamine, commodius adoriendum ratus, ex equo descendit, quod ubi monstrum advertit, mox posterioribus pedibus insistens, anterioribus verò erectum sinistra Equitem, dextra scutum horrendis, quæ instruebatur, unguibus comprimere tentabat, Eques molliori colli parte comperta, gladium ei adeo valide adegit, ut inde ingentem mox sanguinis copiam educeret, & quoniam ex dolore, quo premebatur bellua in rabiem acta quanto propius se competitori admovet, tanto hic gladium altius intra viscera impegit, donec gladium instar ferræ crebra hinc inde dilaniatione integrum collum aperiret, quo facto monstrum ingenti sanguinis profluvio debilitatum concidens mole sua equitem, tum horrendi certaminis laboribus exhaustum, tum ingenti, quam ex aperto corpore exhalabat mephiti intoxicatum, viribusque jam fatiscentem unâ ita oppressit, ut penè exanimis videretur: Quo viso famuli monitorum datorum memores, illico derelicta rupe laboranti

Preparatio
equitis ad
certamen
cum Dra-
cone in-
cundum.

Draconis
antrum
ingreditur.

Certamen
cum dra-
cone.

Mors dra-
conis.

Cursus ve-
locitas.

Mirum in-
genium
Deodati.

boranti hero opem laturo advolarunt, jamque pene exanimem dominum oppressumque remotâ bellua eruunt; & quia nonnulla adhuc vitæ signa in eo notabant, continuo è vicino rivo in pileis allatas aquas frigidas toti superaffuderunt. Heri corpori, qui cardiacis deindè fomentis restauratus cum jam viribus sensim restitutus in se rediisset, equum conscendit, atque in urbem gloriosa peracta victoria reversus *Magno Magistro* rem gestam ordine narravit, & ubi ingentem ex facinore adeo publico bono fructuoso gloriam & remunerationem sperabat, ibi contrariam fortunæ aleam incurrit, siquidem *Magnus Magister* convocato consilio publica reprehensione, tum de temeraria & præsumptuosa audacia, tum de rigidi edicti violatione increpitum, habituque Equitum in exemplum aliorum privatum diro carceri mancipavit; Interim publicata per Insulam interemptione draconis, magnus ubique de generosa Equitis resolutione plausus, & de liberata Insula à tanta, quam illi horridum & insuperabile monstrum inferebat, calamitate congratulatio exorta, laus equitis universam resonabat Insulam; quæ motus *Magnus Magister* consideratisque Equitis immensis meritis, non tantum exempto è carcere habitum restituit, sed ad primos Ordinis dignitatis gradus pro-

movit, qui in eum dignitatis statum exaltatus ea prudentia atque in arduis negotiis dextre expediendis judicii animique fortitudinis specimina edidit, ut post quadriennium *Magno Magistro Elione de Villa nova* fatis cedente, is omnium suffragiis & calculis in *Magno Magisterio* successor eligeretur, cujus etiamnum in laudem ejus hæc inscriptiones circumferuntur, teste *Hieronymo de Megissero*: *Deodatus de Gozano Tuerpent Draconis extirpor, Magister de provincia III. Dracone extincto antequam magistraret.* Altera ipsius effigiei subscripta sic habet: *F. Deodatus de Gozano. Hic anguem immensæ molis orbibus terribilem miseris Rhodi incolas devorantem strenuè peremit, deinceps Magister creatus est Anno Domini 1349.* Hæc fusius forsitan, quam par erat, deducenda duxi, ut ex omnium notissima historia dracones alatos in rerum natura & extitisse, & etiamnum existere obstipi capitis homines credere dicerent. Figuram draconis unâ cum certamine, quam mihi Illustrissimus Eques Melitenfis communicavit, hic apponendam censui. Narrat *Aldrovandus* paulo antequam *Hugo Boncompagnus* Card. ad Pontificatum evectus orbi Christiano sub *Gregorii XIII.* nomine clareret in Agro Bononienfi Draconem inventum fuisse, ejus figuræ quæ sequitur, de cujus origine & generi alibi fusius rationabimur, in hoc opere.

Deodatus
de Gozano
in ma-
gnum Ma-
gistrum
ordinis eli-
gitur.

Hic Dracunculus ἄλγος καὶ δόποὺς
paulo antequam *Hugo Boncompagnus* Card. ad
Pontificatum assumeretur sub nomine *Gregorii*
XIII. Bononiæ captus etiamnum in Museo
Aldrovandi tomento furtus spectatur.

Et quia incredulis non sufficit unam audisse historiam, alias subnectam non minori admiratione dignas, quas in suo de quatuor Helvetiorum Sylvaniarum civitatum descriptione libro, Germanico idiomate impresso, jam dudum publici juris fecit *Ioannes Cysatus* Helvetus, ubi nullam hujusmodi draconum majorem copiam, quam in Helvetia comparuisse multis exemplis docet: Cumque non ita pridem nobilem virum *Christophorum Schorerum* Solidurani territorii præfectum literis de veritate historiarum consulerem, non ea tantum, pro illa, qua pollet, rerum expe-

rientia, verissima esse confirmavit, sed & se rei veritatem propriis oculis comperisse scripsit his verbis: *Dum anno 1619. noctu cali serenitatem contemplerer, ecce præfulgidum draconem ex immensi scopuli antro montis, quem Pilati vulgò vocant, ad aliud in opposita lacus parte, antrum quod Flue vocant, alis celerrimo modo agitatæ transvolare vidi; forma erat prægrandi, caudâ longâ, collo protenso, caput in serpentis ser-ratum hiatum desinebat, dum volaret, de se scintillas, non secus ac quando candens in incude fabri ferrum tundunt, spargebat; censebam primo meteorum quoddam me videre, sed postquam dili-*

Draco vo-
lans an-
no 1619.
in Helve-
tia visus.

genter singula observavi, verum draconem fuisse ex ipso motu membrorumque omnium constitutione cognovi. Hac Reverentia vestra scribo, ne de vera draconum in rerum natura existentia amplius dubitaret. Idem clarissimus vir in aliis dum hæc scriberem literis ad me datis, ait, se cum Venatore quodam tale quid comperisse. Nomen huic erat Paulus Schumperlin, qui nondum montem, quem Flue nominant, venandi causa ascendens, juxta ingentis speluncæ ostium Draconem stabulantem anno 1654. circa Festum S. Jacobi, offenderit; erat ei caput serpentinum, colulum & canda longitudinis equalis, pedibus 4. à terra pedem unum & amplius erectis gradiebat, toto corpore squamatus, nec non variis maculis partim griseis, partim albis fulvisque conspersus. Caput habebat equi haud absimile; qui mox ac eum conspexit, magno squamarum sonitu intra specum se recepit; Hisce jungit in monte alio huic vicino, vulgo Staffelwand dicto, intra abdutum quoddam antrum skeleton Draconis anno 1602. inventum fuisse: qui ruina montis ex terremoto succussu oppressus fuerat. Hæc dictus eximius vir Christophorus Schorerus in literis supra allegatis, ad me datis.

Lapis à
Dracone
dimissus
adhuc Lu-
cernæ con-
servatur.

Narrat Cysatus aliud haud dicto dispar: dum enim rusticus foenum meteret, vidit ex monte Pilati ad oppositum montem ingentis molis draconem, quò viso, parum abfuit, quin metu exanimatus conciderit, oblevavit tamen, illum à se liquorem quendam dimittere, quem in se reversus in prato quodam invenit sub concreti sanguinis specie, & intra eum lapidem varii coloris, qui in hunc usque diem Lucernæ tanquam inæstimabilis pretii cimelium conservatur, omnibus morbis, præsertim venenosis & pestiferis, præsentissimum, uti acta testantur, remedium. Sed jam ad Cysati descriptionem progrediamur: Recensetis quatuor memorabiles hujus argumenti historias in citato libro: primam Hi-

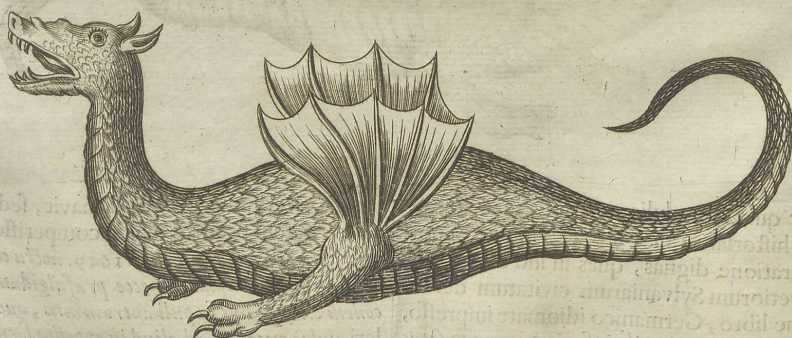
storiae suæ Germanica lingua impressæ folio 175. narrat, quam latinis verbis sic reddo: Est in Bernensi Territorio perantiqua Urbs Burgdorpium dicta, à duobus fratribus, quorum prior Syntram, alter Beltram dictus fuit, Duces Lenzenburgenses: Hi anno Christi 712. venatum per immensas illas solitudines montiumque recessus intimos abeuntes, multumque hinc inde errabundi in scopulosum montem inciderunt, ubi ferate immense molis monstrum, Draco, inquam, in profundo antro stabulabatur, qui ingenti servitæ suæque deque vertens omnia, regionem animalibus viduabat; hic mox ac Equitum adventum advertit, veluti de prædæ cupidine tripudians, in eos adeo grandi impetu irruit, ut statim juniorem fratrem Baltramum vivum absorpserit; Syntram verò adeo fortiter, quâ hastis, quâ gladiis comitum ope sese bellua opposuit, ut tandem eam peremerit, scissoque bestie ventre fratrem adhuc spirantem inde extraxerit, eodem prorsus loco, ubi hodie juxta Bernam sacellum S. Margaritæ spectatur; quod ad rei patrata memoriam ipsi Duces exstruxerunt, historiamque depingi curarunt in hunc usque diem spectabilem.

Mirus ca-
sus.

Altera historia legitur in citato Authore, folio 168. quam & Stumphius l. 7. c. 2. confirmat: Antequam, inquit, Sylvania inhabitaretur, ingens draco in vasto quodam montis antro prope Weylam pagum excubans, adeo in homines animaliaque serviebat, ut indigenæ pago relicto aliò se transferre cogerentur, hodie adhuc inde ei nomen Odeweyla, id est, deserta Vyla nomen retinuerit. Erat tunc temporis nobilis vir & generosus, nomine Winkelried hisce in partibus, qui ob nescio quod homicidium, extorris patriâ in exilio vitam degebat, hic auditis damnis, quæ dictus draco toti territorio inferebat, Magistratus significavit, Draconem sese perempturum, si eum ad pristinam libertatem restituerent: Magistratus accepta conditione omnem se satisfactionem habiturum promisit: Eques ergo locum feralem draconis petens, lancea

Alterius
draconis à
nobili quo-
dam viro
interena,
pti.

Draco Helveticus bipes et alatus

& ingenti gladio armatus draconem ad certamen provocavit; paraverat autem prius fascem ex longissimis spinis compositam, quam lancea summitati affixerat; Draco itaque dum velocissimo impetu in

eum irrueret, is fascem intra apertum faucium hiatum unâ cum lancea adeo valide impegit, ut is non jam de equite vorando, sed à spinoso bolo se liberando occuparetur; interim Eques gladio, qua

data

data molliori parte, impacto, tandem belluam confecit. Verum enim vero cum jam gladium sanguine madidum in letitia signum in altum projiceret, ecce sanguis venenosus intra nudam carnem defluens, tanta virulentia fuit, ut qui jam se victorem crederet, vindicante se draconis sanguine vinceretur, paulo post extinctus. Figuram Draconis ex Helvetia mihi transmissam, hic apponendam duxi.

Mira Historia de Victore quodam, semestris spatium cum duobus Draconibus habitante.

Jungam hoc loco Historiam ex supra allegato *Cysato*, cui vix fidem adhiberem, nisi tot testimoniis, imò Anathemate publico Lucernæ in Ecclesia Sancti *Leodegarii* superstiti, hujus rei teste, eam veram esse convincerem: Ita autem res sese habet:

Erat in civitate Lucernensi apud Helvetios Victor, qui dum quodam die ad fabricanda dolia congruam materiam inter condenses sylvarum scopulorumque Alpestrum recessus quæreretur, nescio quo fato, hisce laberynthiis immensæ solitudinis diverticulis intricatus ubinam esset, & quomodo viam derelictam reperiret, nesciret, totoque die hinc inde errabundus magnam noctis partem vagaretur; quieti nonnihil ex contracta lassitudine indulgens, dum sub crepusculi initium ulterius viam suam prosequitur, neque ingentem voragine sibi obviam ex lucis debilitate prævideret, in eam incidit, ita tamen, ut molli luto, quod in fundo voraginis squalibat, impactus, nihil aliud corporis incommodi, præter deliquium, quod ex nimia mentis anxietate & ruinæ metu incurrerat, pateretur. In se itaque reversus, cum voraginis altitudinem vidisset, humana arte insuperabilem (erat enim putei adinstar seu circi, altis & scopulis undique lateribus præclusi) sese humana ope desperata ad Divanæ magno animi fervore convertit, *DEUM* Matremque continuis sollicitando precibus votisque, ut eum ex tam miserabili statu liberarent: sed complacuit Divinæ Majestati, majori eum ad meritum cumulum afflictione exercere. Erant in lateribus dictæ voraginis cryptæ profundæ, & undique in longum latumque protensæ, quas dum aptam habitationem inquisiturus ingrederetur, ecce mox duos horridos dracones sibi obviam habuit, quorum intuitu penè exanimatus dum puteum repetit, identidem sese *DEO* eiusque matri contra tam immania monstra, magna lachrymarum profusione implorare non cessavit, & dracones quidem tametsi corpus ejus nunc cauda, nunc collo stringerent, ei tamen nullam aut noxam, aut violentiam intulerunt. Quisnam verò misero in tam formidabili & inaudita societate draconum animus esset, facilius quispiam animo concipere, quam verbis sufficientibus describere poterit. Vidisses hic *Danickem* non in Leonum sed draconum lacu

commorantem: Commoratus est tamen, non unum diem aut septimanam, sed sex integris mensibus, à sexta Novembris, usque ad decimam Aprilis. Sed quo cibo vitam sustentasse putabis? audi & obstupesce. Viderat is, quod dicti dracones nullo alio, toto hyberno tempore, cibo vescerentur, præter falfugineum quendam liquorem ex scopulorum parietibus exsudantem; undè dum omnibus ad vivendum necessariis destitueretur, draconum exemplum secutus, & ipse dictum parietum liquorem lambere & lingere aggressus est, quo refocillatus nonnihil hoc ciborum genere vitam ad semestris spatium traduxit. Sole itaque æquinoctialem lineam transeunte, cum aër jam tepidior calore Solis sentiretur, monstra quoque, dum jam tempus adesse, quod è latebris subterraneis emergerent, pabulis quærendis aptum, advenisse sentirent, prior quidem magna alarum agitatione præmissa ex puteo confestim evolavit, quod alter dum idem tentat, Victor hanc se liberandi optimam occasionem ratus, belluæ caudâ apprehensâ, extra puteum, nullo unquam simili spectaculo viso, deportatus fuit; ubi dimissis draconibus, Divina utique directione statim semitam invenit, qua Lucernam reversus, furiosos, qui eum jam dudum perditum credebant, invenit, & quæ sibi contigissent, stupentibus omnibus, & historiam, qua nulla unquam formidabilior contigisse arbitrabantur, præ admiratione attonitis ordine exposuit. Et quoniam Magnæ Matris Deiparæ intercessionem liberationem à tam horrendo statu obtinuerat, in perpetuam re memoriam & posterorum admirationem, testem esse voluit vestem Sacerdotalem, quam *Casulam*, seu *planetam* vocant, in qua totius rei seriem acu pingi jussit, quæque & in hunc usque diem Lucernæ in Ecclesia *S. Leodegarii* superstes, omnibus peregrinis ostendi solet. Victor verò totus ad Deam conversus, dum cibum amplius usitatum ex stomachi corruptela sumere non posset, bimestri spatium post ejus è lacu draconum exitum, piè in Domino obdormiit.

Multa, fateor, in hac historia continentur, quæ vires naturæ longè superant, undè supernaturali eius vitæ in tam horrendo barathro, statum fuisse, omnino concedendum est. Ex hisce & similibus historiis, quisque facile colligere poterit, falsa non esse, quæ de Draconibus alatis passim apud Authores reperiuntur. Verum ne quicquam ad curiositatem *Lectoris* deesse videatur, jam originem & genesin Draconum exponamus.

De Genesi Draconum.

Merito quispiam dubitare posset, undè & ex qua materia tantorum monstrorum genesis originem suam habeat, & cum hucusque inventus sit nemo, qui de hac quicquam scriptis tradiderit, nostrarum partium esse rati sumus, hoc loco, quantum nostri imbecillitas

litas intellectus permittit, hanc *δρακοντογένεσιν* evolvere.

Monstra
plerumque
ex diver-
rum semi-
num con-
fluxu na-
scuntur.

Notum est omnibus Medicis & Physiologis, ex diverforum feminum confluxu, diversæ speciei animal generari, quod non solum in perfectis animalibus, ut in mulis, tragelaphis, camelopardalis similibusque accidit, sed & in humani foetus ex diversæ speciei seminibus in utero vel feræ, vel foeminæ coaliti productione, cujus tot exempla occurrunt, quot monstra *ἀνθρωπομορφα* apud *Lycostenem* aliosque horum Scriptores occurrunt; Sed & hoc maximè & perfreque in insectis accidere, admiranda eorum metamorphosis sat superque testatur; siquidem ex stercore bovino apem nasci, cujus caput si quis exactius considerat, eam bovinum caput exactè referre, asserere cogetur, uti fusc, *Capite de Hieroglyphico bovis in Obelisco Pamphilio* ostendimus; quod & in scarabæis cornuto capite, equi, ex cujus excrementis nascuntur, capiti haud absimili patet; bruchus quoque, quem ob cornuum cervi, ex cujus excrementis nascitur, similitudinem, *tragelaphum* vocant, cornibus suis clare testatur: Verbo, excrementa perfectorum animalium semper insectum aliquod generant, animalibus, ex quibus generantur, si non quoad totum, saltem quoad partem aliquam, simile exprimunt; de quibus alibi fufius. Hisce præmissis, quomodo itaque in inaccessis montium antris, in vastis solitudinibus dracones generari queant, paucis exponam.

Apes ca-
pite bo-
vem refe-
runt.

Scarabæi
capite
equi.

Constat frequenti observatione, istiusmodi loca, ubi Dracones unquam visi sunt, aquilis, vulturibus, & similibus rapacibus volucris referta esse; ingentes autem vultures in Alpium rupibus scopulisque inaccesis nidulari, adèd notum est, ut de eo amplius mentionem facere pigeat. Rhodum verò Aquilis robustis abundare, *Dominicus Niger* in sua *Geographia* tradit. Hæ volucres uti ex se & sua natura rapinæ perpetuè intentæ in venando interdum toti occupantur, ita quoque omnis generis animalia, serpentes, volucres, lepores, agnos, canes, imò pueros subinde abreptos in interiores montium speluncas in escam abducunt, ubi ex continuata venatione in eam molem paulatim multorum testimonio coacervantur, ut quemadmodum tantam cadaverum multitudinem absumere nequeunt, ita ea quoque paulatim in putredinem generationi aptam verti, necesse sit: Quoniam verò in cadaveribus quorumcunque tandem animalium semper, uti *Libro XII.* demonstrabitur, nonnulla seminis portio remanet, fit ut ex vario feminum confluxu in disposita jam putredinis fermentatæ materia animal nascatur, quod primò vermem ex putri, deinde semine in quadrupedis cadavere latente, vermibus in aliquid simile animali quadrupedi animetur; leporinas forsan aures prælongas ex operatrice feminis idea in aures efficiendas corradiente, obtineat; quia verò & volucris,

Vultures &
Aquilæ ve-
nantur o-
mnis gene-
ris anima-
lia.

Quomodo
cadavera in
montium
speluncis
paulatim
in putredi-
nem ab-
cant.

cujuscunque tandem semen in putredine locum habet, fit, ut illud semen, cum aliud non possit, saltem alatum quid vermi jam quadrupedi, si non pennigerum, saltem cartilagineum jungat; pari pacto, cum magna serpentum copia ibi coacervata est, ex semine serpentino cauda, collum, caputque ei serpentis jungitur; atque adèd serpentis embryo ex diverforum feminum mistura formatur, qui successu temporis in ingentis molis draconem excrescat. Qui si plures differenti sexu enascantur, uti primò ex putri natales suos obtinuerunt, ita quoque naturali postea coitu sese, uti & reliqua insecta, quæ ex putri nascuntur, sese propagare possunt. Ne tamen tantæ pestis multiplicatio in ingens Naturæ damnum cederet, Natura huic optimo jure providisse videtur, ut plerumque unus tantum draco in subterraneis montium speluncis nasceretur, ex variorum animantium differentiis feminibus, quam vim spermaticam in cadaveribus adhuc remanere tum demonstrabitur, cum in *XII. Libro*, de admiranda seminis vi ex professo tractabitur.

Unde fiat
diversitas
illa mem-
brorum in
draconi-
bus.

Quæritur itaque, cur semina non intergrum aliquid producant? Respondeo id fieri ob confusionem feminum, quæ dum unumquodque agit, quantum potest, ex confusione tamen accidit, ut singula cum totum ex resistentia materiæ producere nequeant, saltem partem ipsis similem producant, unde dum singula aliquid ex suo conferunt, hinc deforme illud & monstruosum draconis corpus nascitur.

Semina di-
versa con-
fusa inte-
grum ali-
quod &
perfectum
animal ge-
nerare non
possunt.

Quæritur Secundo, cur ignem spirare videantur dracones? Respondeo, illos viscosa quadam materia, cujusmodi nonnulli pisces & putrida ligna & cicindulæ constant, innata luce fulgente constare, quæ in tenebris vel maxime elucet; unde homines dracones luce corufcos intuentes, igneis corporibus constare sibi imaginantur. Quæres, unde illis durissima illa squamarum incrustatura proveniat? Respondeo ex eadem dispositione materiæ, qua testacea animalia armantur, provenire; videlicet ex mucosæ, & tenacissimæ visciditatis humore, quæ in extima superficie ambiente indurata in corneam duritiem paulatim degenerat.

Ex hisce luculenter constat, ex putredinis à diversa feminum confusione provenientis fermentatione multifarium animal nasci posse. Gallum sane serpentinum ovum devorantem, Basiliscum generare, notum est: quia semen in ovo serpentino latens paulatim vires suas exerens, animal *ἡγερο-οφιοειδές*, id est, ex serpente & gallo constitutum animal profert; talis fuit gallus ille monstruosus, quem Magnus Dux Hetruriæ *Franciscus* Florentiæ multis annis in Horto *Boboli* spectandum exhibuit, qui cristâ, ocreis, calcaribusque, toto denique corpore gallum quidem exprimebat, at serpentina cauda flexuosa, & in varias convoluta spiras, nescio quid draconis simile de-

Monstruo-
sus gallus
in horto
Magni
Ducis He-
truriæ.

mon-

monstrabat, utpote ex ovo gallo-serpentino natus. Hoc pacto Berniclæ in Scotia vicinifque locis nascuntur: Nam ova in mari glaciali ab anatibus & anseribus innumerabili multi-

tudine, uti Batavi in sua ad Arcton navigatione memorant, deposita, soluta glacie rupta, semen eorum maris agitatione in vicina Orcadum & Hebridum littora pulsum, ibi-

Anates
Scotiae
quomodo
nascantur.

Gallus οφρομορροζ, Serpentina
cauda conspicuus. Florentie in horto
Magni Ducis Hetruriae Francisci ea
forma qua hic exprimitur omnium
admiratione visus.

que mucori navium adhærens tandem infita quadam climatis proprietate ex præsupposita seminis materia in anatem aut anferem ani-

matur, ad quos producendos vel minima seminis portio sufficit. Sed hæc de Draconibus fat dicta sint.

CAPUT III.

De Hominibus Subterraneis.

HAbitationes hominum subterraneas fuisse, & etiamnum esse, plena sunt omnium penè Historicorum monumenta: Dupliciter autem considerari possunt: Vel enim concavas & scopulosas terrarum regiones cryptasque incolunt, & hi vel inopia rerum aut commoditate loci, illuc sese contra aëris temporisque injurias tutandos receperunt; alii verò vel bellorum turbulentis temporibus profligati, intra montium vastissimas regiones una cum rebus ad victum necessariis, concesserunt: ex quibus postea dum exitum non reperirent, ibidem remanere coacti sunt: ubi & propagatione facta perpetuò inclusi, ac commoditate loci ad

feminandum arandumque terrenum allekti, inevitabili necessitatis lege remanserunt. De illis primò dicam, de hisce postea disseremus.

Civitates subterraneas *Gassarellus* in suo de *Cryptis toto Orbe celebribus*, Libro fuse describit: Cujus rei veritatem non credidissim, nisi ego hujusmodi habitationes tribus in locis propriis oculis lustrassem: Cum enim anno 1637. Melitæ commorarer, contigit, ut quodam die cum Ordinis Hierosolymitani Magistro *Ioanne Lascari*, in villam quandam amoenitate & deliciis refertam, quod *Euschetum* vocant, concederem: Ubi cum de natura & proprietate Insulæ variis ratiociniis ultrò

Melitæ ho-
minum
subterra-
nea habi-
tatio.